

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Rahandusministeerium

jyrgen.ligi@fin.ee

info@fin.ee

Kliimaministeerium

yoko.alender@kliimaministeerium.ee

info@kliimaministeerium.ee

05.03.2024 nr 4/40

Koopia

Riigikogu rahanduskomisjon

rahanduskomisjon@riigikogu.ee

Riigikogu keskkonnakomisjon

keskkonnakomisjon@riigikogu.ee

Ettepanek lükata kestlikkusaruande esitamise tähtaega kahe aasta võrra edasi

Lugupeetud ministrid Jürgen Ligi ja Yoko Alender!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) pöördub Rahandusministeeriumi ja Kliimaministeeriumi poole ettepanekuga lükata lähtuvalt Euroopa Komisjoni hiljutisest ettepanekust kestlikkusaruande esitamise tähtaega kahe aasta võrra edasi nende ettevõtjate jaoks, kes peavad auditeeritud kestlikkusaruande esmakordselt esitama 2026. või 2027. aastal. See muudatus tuleb raamatupidamise seaduses teha võimalikult kiirest, et anda ettevõtjatele selgus ja kindlustunne, et nad ei pea praegu jätkama kulutuste tegemist kohustuse täitmiseks, mis suure tõenäosusega lükkub peagi edasi ja võib ka üldse kaduda või vähemalt oluliselt muutuda.

Järgnevalt selgitame lähemalt (I) kehtivat õigust, (II) Euroopa Komisjoni muudatusettepanekuid ja (III) Kaubanduskoja ettepanekut.

I Kehtiv õigus

Raamatupidamise seaduse § 24 lõike 2 kohaselt on suurettevõtja ja VKE, kes on audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksus, kohustatud esitama tegevusaruande eraldi alajaotisena kestlikkusaruande, mis annab ülevaate raamatupidamiskohustuslase tegevusega kaasnevatest keskkonna- ja sotsiaalsetest mõjudest ja ühingujuhtimisest ning raamatupidamiskohustuslase

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. Kõige liikmed annavad üle 40 protsendi Eesti ettevõtete käibest, ligi 40 protsendi puhaskasumist ja tasuvad üle 40 protsendi riiklikest maksudest. Koda esindab ja kaitseb kõigi ettevõtjate ühishuve ning on mitteriiklik ja apoliitiline organisatsioon.

arengust, tulemustest ja seisundist. Kestlikkusaruande esitamise kohustust kohaldatakse äriühingust raamatupidamiskohustuslasele.

Raamatupidamise seaduse § 62 lõike 18 kohaselt kohaldatakse kestlikkusaruande koostamise kohustust sellise äriühingust suurettevõtja ja sellise suure konsolideerimisgrupi, kes on audiitortegevuse seaduse §-s 13 nimetatud avaliku huvi üksus ja kelle keskmine töötajate arv majandusaasta jooksul on suurem kui 500, aruandeperioodidele, mis algavad 2024. aasta 1. jaanuaril või hiljem. Seega peavad sellised ettevõtjad esitama kestlikkusaruande esmakordselt 2025. aastal.

Raamatupidamise seaduse § 62 lõike 19 kohaselt kohaldatakse kestlikkusaruande koostamise kohustust äriühingust suurettevõtja ja suure konsolideerimisgrupi aruandeperioodidele, mis algavad 2025. aasta 1. jaanuaril või hiljem. Need ettevõtjad peavad esmakordselt esitama kestlikkusaruande 2026. aastal.

Raamatupidamise seaduse § 62 lõigete 20 ja 21 kohaselt kohaldatakse kestlikkusaruande koostamise kohustust järgmiste äriühingute aruandeperioodidele, mis algavad 2026. aasta 1. jaanuaril või hiljem:

- 1) VKE, kes on audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksus;
- 2) kaptiivkindlustusandja ja kaptiivedasikindlustusandja kindlustustegevuse seaduse § 8 tähenduses, kes on suurettevõtja või audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksusest VKE;
- 3) väike ja mittekeerukas finantsinstitutsioon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediitiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337), artikli 4 lõike 1 punkti 145 tähenduses, kes on suurettevõtja või audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksusest VKE.

Seega eelmises lõigus nimetatud isikud peavad esmakordselt esitama kestlikkusaruande 2027. aastal.

Auditortegevuse seaduse § 94¹ näeb ette, et eelnevalt nimetatud isikutele on kestlikkusaruande auditorkontroll kohustuslik.

Eelnevalt kirjeldatud muudatuste aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/2464, 14. detsember 2022, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega (edaspidi: Kestlikkusaruandluse direktiiv).

II Euroopa Komisjoni muudatusettepanekud

2025. aasta 26. veebruaril tuli Euroopa Komisjon välja kahe ettepanekutega (COM(2025) 80 ja COM(2025) 81), millega soovitakse muu hulgas muuta Kestlikkusaruandluse direktiivi. Mõlema ettepaneku peamine eesmärk on vähendada ettevõtjate koormust ja kulusid seoses kestlikkusaruande koostamisega.

Esimese ettepaneku (COM(2025) 80) artikliga 1 soovib Euroopa Komisjon lükata kahe aasta võrra edasi kestlikkusaruande esitamise kohustust nende äriühingute suhtes, kel

on kohustus esitada kestlikkusaruanne esmakordselt 2026. või 2027. aastal. Euroopa Komisjoni ettepaneku (artikkel 4) kohaselt jõustuks see muudatus järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas. Liikmesriigid peaksid selle muudatuse siseriiklikusse õigusesse üle võtma hiljemalt 2025. aasta 31. detsembriks (artikkel 3).

Lisaks on Euroopa Komisjon teinud ettepaneku muuta Kestlikkusaruandluse direktiivi kohaldamisala. Euroopa Komisjoni ettepaneku (COM(2025) 81) artikliga 3 soovitakse Kestlikkusaruandluse direktiivi muuta selliselt, et kestlikkusaruande koostamise kohustus oleks üksnes nendel ettevõtjatel, kel on üle 1000 töötaja ja mille käive ületab aastas 50 miljonit eurot või bilansimaht 25 miljonit eurot. Ettepaneku (artikkel 6) kohaselt jõustuks see muudatus 20. päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas. Liikmesriigid peaksid ettepanekus sisalduva muudatuse siseriiklikusse õigusesse üle võtma 12 kuu jooksul pärast direktiivi muudatuste jõustumist (artikkel 5).

Seega Euroopa Komisjoni ettepanek on jätta ligikaudu 80% äriühingutest kestlikkusaruandluse direktiivi kohaldamisalast välja. Kuna selle muudatuse osas ei pruugi sündida kiiret kokkulepet Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide vahel, siis on Euroopa Komisjon pakkunud esimese sammuna välja lahenduse lükata nende ettevõtjate kestlikkusaruande esitamise kohustust kahe aasta võrra edasi. Tähtaja edasilükkamine annab rohkem aega, et jõuda Euroopa Liidus kokkuleppele Kestlikkusaruandluse direktiivi kohaldamisala vähendamises. Kuigi oleme arvamusel, et kogu kestlikkusaruande kontseptsioon ja vajalikkus vajaks põhjalikku ülevaatamist, kus ei tohiks välistada ka aruandluskohustuse täielikku tühistamist vähemalt selle tänasel kujul, on kohustuse rakendamise edasilükkamine mõistlik.

III Kaubanduskoja ettepanek

Teeme ettepaneku muuta raamatupidamise seadust selliselt, et kestlikkusaruande esitamise tähtaeg lükkuks kahe aasta võrra edasi nende ettevõtjate jaoks, kes peavad raamatupidamise seaduse kohaselt kestlikkusaruande esmakordselt esitama 2026. või 2027. aastal. Ettepaneku jõustumisel oleksid uued kestlikkusaruande esitamise tähtajad 2028. ja 2029. aastal. Sama ettepaneku on teinud ka Euroopa Komisjon.

Ettevõtjad, kes peavad kehtiva õiguse kohaselt kestlikkusaruande esmakordselt esitama 2026. aastal või 2027. aastal, on tegemas juba praegu ettevalmistusi, et neil oleks võimalik järgmisel või ülejrgmisel aastal esitada kestlikkusaruannet. Näiteks tuleb neil analüüsida EL-i kestlikkusaruandluse standardite nõudeid oma ettevõtte vaatest, koguda ja töödelda vajalikke andmeid, täiendada IT-süsteeme, suhelda enda väärtusahela osapooltega ja küsida neilt vajalikke andmeid. Seega teevad ettevõtjad juba praegu kulutusi ja võtavad endale siduvaid kohustusi (või valmistuvad selleks aktiivselt), et neil oleks võimalik kestlikkusaruanne esitada 2026. või 2027. aastal. Kohustatud ettevõtete jaoks on tegemist väga mahuka ja kuluka tööga.

Selliste kulude kandmine ei ole mõistlik, kui Euroopa Liit otsustab lükata kestlikkusaruande esitamise tähtaja kahe aasta võrra edasi ning hiljem otsustatakse need ettevõtjad, või vähemalt suur osa neist, täielikult vabastada kestlikkusaruande esitamise kohustusest. Nii kuluka „eksperimenti“ läbiviimine ei tundu muude väljakutsete kõrval kuidagi põhjendatud.

Ettevõtjad vajavad hetkel selgust ja kindlust, kas neil tuleb praegu kestlikkusaruande koostamisega kohustuslikus korras edasi minna või mitte. Sellises olukorras on mõistlik, et Eesti annab ettevõtjatele vajaliku kindluse ja selguse ning teeb enne Euroopa Liidu kokkulepet siseriiklikult otsuse lükata aruande esitamise tähtaega kahe aasta võrra edasi. See võimaldaks ca 300 ettevõtjatel hoida ära ebamõistliku töökoormuse ja kulude tekkimise. Tähtaja edasilükkamine avaldaks positiivset mõju ka nendele väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kel ei ole kestlikkusaruande esitamise kohustust, kuid kes peavad esitama oma koostööpartnerile kestlikkuse alaseid andmeid, et koostööpartner saaks esitada oma kestlikkusaruande. Samas need ettevõtjad, kes soovivad, saavad vabatahtlikult protsessiga edasi minna ja jätkata vabatahtlikkuse alusel kestlikkusaruande koostamist.

Kuna Euroopa Komisjon, paljud liikmesriigid ning erinevad analüüsid on viimasel ajal korduvalt juhtinud tähelepanu vajadusele vähendada Euroopa Liidus asuvate ettevõtjate halduskoormust ning on teada, et kestlikkusaruandlusega kaasneb ettevõtjatele väga suur koormus, siis on meie hinnangul väga tõenäoline, et Euroopa Liidus jõutakse kokkuleppele vähemalt aruannete esitamise tähtaja edasi lükkamise osas. Meile ei ole hetkel teada, et mõni liikmesriik või muu osapool oleks Euroopa Komisjoni ettepanekule tugevalt vastu. Seega on Eestil mõistlik kiirkorras vajalikud muudatused siseriiklikus õiguses ära teha, et vähendada võimalikult kiiresti ettevõtjate koormust seoses kestlikkusaruandlusega ning anda neile selgus ja kindlustunne.

Kaubanduskoja ettepanek:

Muuta raamatupidamise seaduse § 62 lõigete 19-21 sõnastust ja sõnastada need järgmiselt:

„(19) Käesoleva seaduse § 24 lõiget 2 kohaldatakse äriühingust suurettevõtja ja suure konsolideerimisgrupi aruandeperioodidele, mis algavad 2027. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

(20) Käesoleva seaduse § 24 lõiget 2 kohaldatakse sellise VKE, kes on audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksus, aruandeperioodidele, mis algavad 2028. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

(21) Käesoleva seaduse §-des 24 ja 31 nimetatud kestlikkusaruande koostamise kohustust kohaldatakse järgmiste äriühingute aruandeperioodidele, mis algavad 2028. aasta 1. jaanuaril või hiljem:

1) kaptiivkindlustusandja ja kaptiivedasikindlustusandja kindlustustegevuse seaduse § 8 tähenduses, kes on suurettevõtja või audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksusest VKE;

2) väike ja mittekeerukas finantsinstitutsioon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediitiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337), artikli 4 lõike 1 punkti 145 tähenduses, kes on suurettevõtja või audiitortegevuse seaduse § 13 lõike 1 punktis 1 nimetatud avaliku huvi üksusest VKE.“

Loodame, et asute kiirkorras koostama raamatupidamise seaduse muutmise seaduse eelnõud, et vajalikud seadusemuudatused jõustuksid võimalikult kiiresti.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Marko Udras

marko.udras@koda.ee 6040070